

Alte Drucke

**Rerum praeclare || GESTARVM, INTRA, ET EX-||TRA MOENIA
MVNITISSIMAE CI-||uitatis Viennensis, pedestri & equestri
|| proelio, terra & aqua, elapso ...**

Wien, 1561

VD16 ZV 27208

Sequitur, quo ordine IPSI AGONO THETAE PALESTRAM INGRESSI SINT ET
quibus coloribus nimirum croceo, spadiceo & albo vestes infectae fuerint.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permission, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149595

Franciscus Comes & Baro in Thurn & Chreutz hereditarius magister domus Croaciae, Romanae Caesa. Maiestatis consiliarius, Comitatus Goritiae administrator, & Ferdinandi Archiducis Austriae primarius Aulae praefectus.

Antiqua prosapia natus Bernhardus à Manes Baro in Schwartzeneck S. Caesa. Maiestati à consilijs & cubiculis ac primarius Architriclinus, & in Adlersperg ac Karst administrator, & Imaginibus clarus Eberhardus à Freyberg Illustrissimi Bauariae Ducis Alberti &c. Marefcalcus supremus.

Sequitur, quo ordine

IPSI AGONOTHETAE PA-

LESTRAM INGRESSI SINT ET

quibus coloribus nimirum croceo, spadiceo & albo vestes infectae fuerint.

PRIMUM in arenam descenderunt Tympanistae duo, toridemque tibicines ac laminarij, vestibusexornati: Singuli enim indumenta habuerunt fusci coloris. Thoracem ex panno attalico dissectum, ac alba croceaque bysso per incisuras transmissa. Tibialia ex optimo panno confecta fuere. Femoralia vero ex spadiceo coloris attalico inciso, ex his dependebat album croceumque serabum. Caput tegebat spadiceo coloris pileus holosericus, exornatus croceis, spadiceis, & candidis plumis. Vaginae singulis ex spadiceo erant holoserico, caelatis bracteis ornatae. Hos excipiebant vexilliferi duo, praestantissimae nobilitatis Do. Christophorus à Liechtenstein, & D. Wilhelmus à Rogendorff. Christopho: vexillum in duas areas diuisum gestabat, quarum una eleganti spadicea & albi coloris cruce Burgundica insignita erat, Altera ex tribus albis lineis serabi latitudinem referentibus, toridemque fuscis ordine incertis concinnata, D. Wilhelmi vexillum,

C

lum,

lum, in sex æquales partes diuisum, tribus etiam coloribus, croceo, fusco, & albo, eodem quo superius modo confectum insigniebat, Vestes varij coloris, nouo quodā artificio confectas habebant. Caligæ diptheræq; dissectæ ex holoserico spadiceo erant subductæ candido attalico Brugio. Segmenta eodem panno subducta intumescabant. Hæc extrinsecus depicta erant argenteis rosis, diptheræ fusco attalico conspicuæ laxas manicas habebant, per quarū incisiones album croceumq; setabum prominebat. Pilei, ex fusco holoserico, croceis, spadiceis & albis plumis insignes, eminebant Balthei ac vaginæ eiusdem materiæ bracteis, ac gladiatorum capulis deauratis resplendescendebant. Adhæc candidis ocreis ad suras usq; elatis, magnificè incedebant. Hos è vestigio sequebantur eorum armigeri supra modum vestium cultu ornati: dominorum suorum arma, galeam, venabulumq; gestantes. Dein, succedebant sedecim palestritarum armigeri, trini & trini ex ordine incedentes, amicti vt paulò antè commemorati signiferi, quorum nomina qui Illustrissimo Principi Carolo, cæterisq; palestritis inseruierint in quatuor classes diuisa subiiciemus.

NOMINA EORVM QVI ARCHIDV-

Sci Carolo præsto fuere, nimirum quatuor, scilicet: Summo loco nati Domini, Franciscus Lasso de Castilia Serenissimæ Bohæmiæ Reginæ primarius aulæ præfectus.

Casparus Baro in Fels & Dominus in Schenckenberg Cæsa. Ma. à consilijs, eiusdemq; prætorianæ cohortis equitum dux.

Casparus Liber Baro in Herberstain, Neiburg, & Gurren-Illustrissimi Archiducis Caroli &c. Primus Curiae præfectus & cubicularius supremus.

Iacobus ab Athmis eidem Archiduci à cubiculis ac Archipocomus. &c.

NOMINA EORVM QVI CAROLO

W Ludouico à Zelting inseruierunt. nempe.

Olfgangus à Puechaim Dominus in Gellerstorff.

Guilielmus à Rogendorff.

Georgius Baro in Tanhausen Cæsa. Maiestatis Consiliarius bellicus & pincerna. &

Christophorus à Grætz.

Qui

QVI D. COMITI SPINOLÆ

administrabant sequuntur.

GEorgius Profskhowski à Profskhaw, Teutonicæ militiæ in Grebnickh magister, Potentiss. Regis Boæmiæ &c. Cubicularius.

Iohannes à Petrey, Baro in Gerse, Cæsa. Maiestatis pocillator, & Primarius Oedemburgi quæstor ac præfectus.

Iohannes Alphonfus Gastaldo, Serenissimi Regis Boæmiæ &c. purpuratus. &

Georgius weltzer à Spiegelfeldt etiam Dapifer.

NOBILIS DOMINI IOHANNIS

à Pannowitz armigeri.

Volkardus ab Auersperg, Cæsa. Ma. prægustator ac Hippocomiæ præfectus.

Christophorus à Liechtenstain & Nicolsburg Dominus in Durnholtz.

Adamus à Kreigg.

Vitus Albertus à Buechaim, Dominus in Hören Dapifer hæreditarius, Austriæ sub Aniso.

SEQVITVR, QVO ORDINE, QVI

busuè vestibus induti in palestram descen-

derint Agonotheæ.

Post armigeros incedebat Illustrissi: Generosissimusq; Princeps Carolus Austriæ Archidux armis auratis cælaturaq; phrigia conspicuis. Hæc vestiebat dipthera dissecta, confecta q; ex phoeniceo holoserico, per cuius incisiones arma illa splendidissima relucebant. Cristam galeæ exornabat ingens plumarum flauæ, phoeniceæ, albiq; coloris fasciculus in tergum dependens, (quod quàm fuerit visu iucundū verbis exprimere nequeo) Habebat præterea Illustriss. Princeps, nitidissimas spadicei coloris ocreas, ad furas usq; elatas, oblongum cuspide deaurata, laciniq; cum aureis tum argenteis dependentibus pilum Hispanicum gestabat. Gladius lateri accinctus capulo rotundo, solido iuncto ad manubrium argento auroq; erat: vaginam cū balteo ex spadiceo holoserico bullæ, fibulæ, bractæ ex puro auro cælatæ insignē reddebāt. Carolo Archiduci è vestigio succedebat nobili genere prognatus armiger, qui

C ij

lance.

lanceam cuspidē aurata, galeam Burgundico more confectā, plumisq; albis, croceis & spadiceis decoratam, ferebat, omni ex parte cæterorum armigerorum Ducis (de quibus paulò ante) habitum referens.

Post hos succedebāt reliqui tres ex ordine agonotethæ (de quibus superius mentio facta est) armis, vestibus, omnibusq; ornamentis Archiducē, Carolū &c. repræsentantibus, quos tres pueri ipsorum arma gerentes subsequebantur. Cæterū omnes hoc ordine palestram ingressi, sinistrum latus sequentes, ad theatrū in quo erant D. iudices fœcialesq; perueniunt, à quibus summo exhibito honore sibi lanceis congregiendi gladijsq; decertandi veniam petiere: qua facile impetrata, humaniter ab ipsis Brabeutis dimissi, ad tentoria sibi designata sese receperūt. Intereā ipsi signiferi, vexilla accipientes in circi periulis defigunt, quanquam illud ipsum caduceatorum esset officium, qui signa ab ipsis vexilliferis accipientes, contignationibus imponere debuissent, ac tandem rebus omnibus peractis ipsis restituere.

Prima Classis Athletarum

QVADRAGINTA DVORVM

qui rubris induti vestibus incedebant.

Alestritis circum ingressis, cōtinuò succedebant sex Tympanistæ & tres fistulatores, rubro vestitu amicti, utpote caligis, thorace, pileo, cingulo, vagina & calceis superiorum more discissis. Post hos procedebat Illust. & Serenissi. Princeps

Ferdināus Austriæ Archidux &c. generosissimos spadicei coloris equo, ornatu regio instrato, insidens, pileus ex rubro serico confusus caput adornabat, manu bacculum eiusdem coloris, ac tragulam rubedine tinctam gerebat. Præterea frenum, antilenæ, postilenæ, cæteraq; ephippia rubri coloris auro obducta, nec nō lacinis auratis hinc inde dependentibus, supra modū exornabāt Ferdinandum Archiducem, cuius arma aurata, opere phrygio elaborata

rara

rata renidebant, gladij ac pugionis vaginæ vnâ cum balteo rubri coloris holoserico rectæ spectabantur. Ferdinandum subsequabantur quinquaginta quatuor milites terni ac terni incedentes, quorum nonnulli fuere Sclopetarij, nonnulli bipennibus instructi, ex cohorte prætoria satellites, induti rubro corporis habitu. Caput, cassis velabat rubris plumis exornata. Hos sequebantur sex Tympanistæ vt superiores amicti, quibus succedebat summo loco natus Princeps ac Dux Henricus Iunior, sacri Romani Imperij Burgravius Misniæ. Comes in Hartenstein, D. in Plaw & Geraw &c. rubrū pedestre vexillū ex setabo confectum gestans. Quo verò pacto vtrinq; fuerit depictū et deauratū vel me tacēte ex hac pictura expleta atq; perfecta, versa pagina cuius colligere nō difficile erit.

Principem Henricum subsequabatur nobilis puer, vestibus rubris excultus, aureum torquem ex collo dependentem habens, suiq; domini venabulum gestans. Postremò veniebant trini, vnus & quadraginta pugiles, omnes illustri ac claro loco nati, pedestri more armis induti, galeas ac lanceas gerentes, vestibus summa industria elaboratis conspicui. Quorum omnia nomina propria, ac cognomina sequuntur. Nempe.

Andreas Teuffel in Entzelsdorff Ferdinand. Archi: &c. consiliarius ac Hippocornix præfectus.

Fridericus Ludouicus à Malowitz eiusdem Archiducis Architriclinus.

Georgius Comes & Baro in Thurn & Creutz &c.

Iulius de Riua, eiusdem Archiducis cubicularius.

Martinus Mamminger eiusdem Archiducis Architriclinus.

Nicolaus à Miltitz eiusdem Archiducis pocillator.

Wenzislaus Aulitzka eiusdem Principis dapifer.

Henricus Stainpach eiusdem Archiducis prægustator.

Iarouslaus Leibstainski Domi: à Kollenbror.

Iohannes à Sternberg eiusdem Archiducis dapifer.

Hercules à Riua eiusdem Archiducis satrapa.

Henricus minor natu Burgravius Misniæ Comes in Hartenstein Domi. in Plaw & Geraw, &c.

Wilhelmaus Mirzkouski eiusdem Archiducis dapifer.

C iij

Georgius

Georgius Iablonski à Iablaw, eiusdem Principis dapifer.

Henricus senior Burgravius Misniæ, Comes in Hartenstein
Dominus in Plaw & Geraw, &c.

Bernhardus Comes à Hardeg, Glatz & in Machlandt, hære-
ditarius Austriæ pincerna ac Stiriaë dapifer, &c.

Gindrich à Thona, eiusdem Ferdi. Archi. & c. cubicularius.

Iohannes Regensperger eiusdem Archiducis satrapa.

Ferdinandus à Luchsan, eiusdem Archiducis pincerna.

Fabianus Gewast, Illustrissimi Principis à Plawen aulicus.

Zadislaus Borin, eiusdem Principis prægustator.

Fridericus Baro à Castello Barco, et Agrest ei. Ar. pocillator.

Christophorus à Swamberg, eiusdem Principis satrapa.

Guilielmus ab Oppersdorff, Baro in Aich.

Iohannes Posadowski, eiusdem Archiducis purpuratus.

Iohannes Ambrosius Baro à Thurn, eiusdem Arch. satrapa.

Iohannes Albertus Do. ab Eylemburg, eius. Arch. aulicus.

Petrus Berckha eiusdem Principis purpuratus.

Hieronymus Rôsch, itidem eiusdem Principis satrapa.

Henricus Comes à Guttenstein, eiusdem Principis satrapa.

Fridericus à Tschirnhaus, itidem eiusdem Principis aulicus.

Maximilianus à Khnobltsdorff, itidem Archidu. aulicus.

Petrus Wieschin, eiusdem Ferdi: satrapa.

Casparus à Panowitz in Mechawitz, eiusdem Archi. dapifer.

Bernhardus à Miltitz, eiusdem Archi. purpuratus.

Fridericus Dominus in Kytitz, eiusdem Archid. pincerna.

Petrus Kapler, eiusdem Archiducis aulicus.

N. Hass.

Albertus Pass.

Sigismundus Warlich. &

Theodoricus à Techwitz, eiusdem Archi. dapifer.

Hi omnes unà cum subsequentijs agonistis, magna ac illu-
stri pompa optimoq; ordine circum ingressi, semel ac iterum pale-
stram obambularunt, & tandem more maiorum, exhibito iudici-
bus summo honore, pugnandi cum aduersarijs facultatem roga-
vere, qua facillè impetrata, ex ordine decertare coeperunt, quemad-
modum ubi omnes in aream descenderint fusius exponemus.

Altera

Altera Classis, sex

ATHLETARVM AL.

BO ET ROSEO COLO-

re ingredientium.

EINDE in arcam descendebant Tympanistæ quatuor & fistulatores duo, amicti albi & rosei coloris attalico, caligis, thoracibus, Diptherisq; ac galeris eadem ex materia confectis. Caligæ transmissæ fuere serabo roseo, ac fascijs crurulis eiusdem coloris, ornatae. Amicula quoq; fascijs roseis per transuersum appensis, vnà cum pileis insignita fuere, quibus etiam imponebantur eiusdem coloris plumæ. Zonæ & vaginæ itidem eundem colorem referebant. Post hos, prodibat pentecontarchus nobili genere natus Rodolphus de Heuia Do. in Orenogno, indutus albo plumarum manipulo insignis. Manu ferebat pilum Hispanicum roseo colore infectum, cui succedebat nobilis puer eadem planè ratione amictus, domini sui scutum ac cassidem portans. His proximi erant quinquaginta sclopetarij, trini & trini incedentes, qui & ipsi roseo & candido habitu velabantur. Ab his duo Tympanistæ, totidemq; fistulatores, vti præcedentes lufiores amicti, ingrediebantur. Hos excepiebant tres titulis & maiorum imaginibus clarissimi Athletarum ministri. Casparus Comes in Ladron Serenissimi Bohæmiæ Regis Architrclinus. Iulius Comes à Salm Cæsa. Maiestatis propinator. Ludouicus Vngnad Baro in Sonneckh, prædicti Bohæmiæ Regis &c. cubicularius, bysso, serico argenteoq; habitu velati. Caligæ enim confectæ erant ex tela argentea serico purpureo intertexto, Thoraces ex rubro atalico lacinijs ac fimbrijs argenteis obducti quos diptheræ coriaceæ candidi coloris, artificiosè dissectæ, tegebant. Pilei punice coloris, plumis albis & purpureis ornati erant. Diptheram fascia crurulis ex rubro serabo confecta ambiebat. Scipiones itidem iisdem coloribus tinctos manibus gerebāt Hos subsequiebantur Athletæ.

Do.

Do. Ludouicus Begil de Quinones Potentissimi Hispaniarum Regis Legati filius, armis nitidissimis indutus.

Eckius Comes à Salm inuictissimo Impera. Ferdin. à cubiculis ac Iaurini præfectus.

Adamus Baro à Dietrichstain Serenissi. Bohæmiæ Reginae archippocomus.

Claudius Triuultius Comes in Meltz Regis Maximiliani prægustator.

Don. Martinus Niña de Cuna, &

Gabriel Strein Dominus in Swartzenaw, Cæsa: Maiestatis pocillator, induti ut superius descripti armigeri. Erant insuper cataphracti, ac semicinctijs ex tela argentea serico purpureo intextis ornati. Cassides decorabant pulcherrimi plumarum fasciculi: Lanceæ verò, quas gestabant ex serico candido & puniceo in medio obducebantur, zonæ itidem ac vaginæ eodem colore resplendebant.

Tertia Classis XVII.

FUIT AGONISTARVM, QVI

CROCEO ALBO ET NIGRO

amictu in palestram descendunt.

OST hos in circum venerunt, Tympanistæ quatuor, & Tibicines duo, ex albo, croceo, & nigro attalico tunicis caligisque confectis, eiusdem erant coloris pilei, plumæ, cingula ac vaginæ. Hos sequebantur plus minus triginta armigeri eiusdem planè coloris vestibus ac ornamentis operati baculos gestantes triplici colore depictos. Armigeros excipiebant XVII. Athletæ omnes cataphracti, arma vestiebat epheltris supradictis coloribus infecta, lanceas, ac ex pileis dependentes plumas dictos iam aliquoties colores referentes habebant, quæ omnia incredi-

D

bili

PRIMVS
bili quadam volupate spectatores afficiebant. Horum nomina
ex ordine subijciam.

Sebastianus à windischs Gratz, Baro in Waldenstein &
Thal.

Pancratius à windischs Gratz Baro in Waldenstein & Thal.

Philippus Preiner Baro in Stubing, Fladnitz & Rabenstein,
S. Cæsa: Maiestatis &c. prægustator.

Acharius Baro in Herbenstein, Neyperg & Guetenhag &c.

Guilielmus Gratswein à weyer eques auratus.

Seruatius à Theuffenbach in Mayerhofen.

Ernestus à Pranck.

Otto à Ratmansdorff in Stumberg.

Michael Rindsmaul à Fraunhaim.

Christophorus Remprecht weltzer in Spiegelfeldt.

Ioachimus à Trautmansdorff in Trautenberg.

Rupertus Glenitzer à Leyster.

Bernhardus Stadler à Stadl.

Guilielmus à Glaispach.

Ferdinandus Rindschaidt à Fridtperg.

Matthæus Schränckel.

Classis quarta, croceo CANDIDO ET CONCHIL

LIO COLORIBVS EXCVLTA,
octo certatores ha-
bebat.

EINDE in agona descendebant Tympanistæ
duo, induti hoc modo: Caligæ erant puniceæ dis-
sectæ, per quarum incisuras candidum attalicum
dependebat. Segmenta croceo serico insuto, nec
nō rosis stellisq; argenteis acu pictis spectabatur.
Thoraces

Thoraces diptheris operiebantur, eodem penè ornatu conspicuis. Habebant præterea galeros tricuspides, limbis seu lacinijs argenteis puniceisq; rosis, plumis candidis, croceis, ac purpureis insignes.

Post hos ingrediebantur armigeri, eodem modo ac ratione ut præcedentes Tympanistæ vestiti, præterquam quòd vestes sericas ac holosericas baculosq; tribus supradictis coloribus insignitos haberent. Eorum verò nomina ordine quoad fieri possit appositè referam.

Iohannes Rueber Centurio eques auratus, ac Dominus in Puchsendorff & Sunnenburg. &c.

Casparus Melchior Romer, Illustrissimi Archiducis Austriae Caroli prægustator.

Balthasar Christophorus Tumrader, eiusdem Archiducis dapifer.

Georgius Sigefridus à Kolnitsch in Prugschleinitz Serenissimi Bohæmiæ Regis &c. purpuratus.

Ferdinandus Starckh, prætorianus custodiæ corporis eques. Melchior à Welszberg.

Thomas ab Hudriom, Roma: Cæsa: Maiestatis satelles. Ernestus à Pranckh.

Hos excipiebant Agonistæ cataphracti, quorum cassides manipulis plumarum diuersi coloris condecorabantur, loricas regabant diptheræ dissectæ, per quarum incisuras arma nitida resplendescabant, gladijs ac pugionibus supra modum exornatis accincti, lanceas prælongas, trini priores ac posteriores, medij verò bini, gradu militari incedebant. Pugiles fuere amplissima familia nati.

Iacobus Zäch, Illustrissimi Ar. Caroli &c. cubicularius.

Georgius à Collaus watzler nomine, eidem Archi: à cubiculis

Henricus à Brandeys in Leonburg eius. Archi. prægustator

Gabriel Kolnitschs à Pruckschleinitz eius. Ar. prægustator

Iosephus à Reunach, eiusdem Archiducis Caroli pocillator

Carolus à Serend ein, eiusdem Archiducis dapifer.

Daniel Khuen ab Auer, eiusdem Archiducis dapifer.

Antonius Iacobus à Thun, eiusdem Archiducis purpuratus.

Quinta Classis, albis in.

DVTA VESTIBVS, NO.

VNDCEM GYMNICOS

continuit.

QUARTA caterua circum vbi esset ingressa, prodiere tympanistæ sex & duo tibicines, amicti caligis albis ex lana confectis, candido setabo per incisuras relucente. Thoraces ex bysso, exomides verò ex corio confutæ fuerant, ac vnà cū galeris & trinis plumis candidi coloris: Cæterum, vt breuiter dicam, omnes quotquot in hac classe extiterunt, à vertice capitis, vsq; ad imos pedes candido vestitu amicti erāt. Deinde decoro ordine euntes Athletarū armigeri, caligis, thoracibus ex albo setabo confectis, ac attalico subductis, nec non diptheris holosericis dissectis, atq; pileis holosericis, tribus diuersis candidi coloris plumis renitentibus velati sequebantur, manibus gestantes candidos scipiones. Ex quorum grege habuit amplissima familia natus heros; **PETRVS A ROSENBERG** sequentes.

Iohannem Spannoski à Lissa.

Paulum Powinski à Pufitz.

Christophorum à Rappach & quosdam alios, quorum nomina vt esset prolixum, ita & fastidiosum referre.

Pone sequebantur titulis & imaginibus clari Agonistæ, armis partim deauratis, partim niue candidioribus exculti, Loricæ velabant saga holoserica, ac eiusdē panni caligæ crura ambiebant, ocreæ candidæ ad suras vsq; elatæ, galeæ candidis plumis insignes erant, prætereà lanceæ in media parte candido holoserico obductæ ipsos athletas exornabant. Horum verò nomina subscripsi.

Generosus Wolfgangus Comes ab Eberstain ac Dominus in Weingarten.

Generosus Petrus à Rosenberg Regis Bohæ &c. satrapa.

Generosus Alexius Turscho à Betlensdorff, Baro in Boenitz Regis Maximiliani &c. dynasta.

Christophorus

Christophorus Zwickhl, Regis Bohæmiæ &c. panthirus.
 Iohannes à Kreig, Regis Bohæmiæ &c. pincerna.
 Bernardus weltser à Spiegelfeldt, eidem Regi à poculis.
 Andreas à Puechaim supremus & hæreditarius Austriæ dapifer, eiusdemq; Bohæmiæ Regis &c. pocillator.
 Adamus Hochemwarter, eiusdem Regis prægustator.
 Wolfgangus à Stubenberg eiusdem Regis prægustator.
 Wolfgangus walasch Baro in Sonneckh.
 Iohannes Gerałowski à Gerstorff.
 Iohannes Kheuenhuller
 Wenzeslaus à Dona.
 Iohannes à wartemberg.
 Henricus à Schleinitz.
 Iohannes Henricus Schenckh à Schenckenstain.
 Ferdinandus Rueber Dominus in Puchsendorff &c.
 Hi octo superius nominati Potentissimi Bohæmiæ Regis &c.
 sunt dapiferi.
 Iohannes Schmedzanski iunior.
 Gunterus à Bynaw Regis Bohæmiæ &c. sarrapa.

Sexta Classis, vnius erat

PVGILIS, INDVTI CAN.

dido amictu ac purpureo.

EINCEPS in arenam descendebant tympanistæ quatuor & fistulatores duo, induti caligis atq; thoracibus ex setabo Brugensi confectis, per obliquum ex humeris fascia, serico albo & purpureo distincta dependebat. Caput pileus candidus, cui albi & purpurei coloris affixæ erant plumæ, velabat. Baltei, pugiones, gladij, vaginæ, candidum colorem referebant. Quos ponè subsequēbatur inusitatæ magnitudinis Italus, Serenissimi Bohæmiæ Regis &c. Satelles, cui nomen Bartholomeo Bono, patria verò Riua Tridentina ad Benacū sita est,

D iij

huius

huius proceritatem hic adpicta, si duodecies numeretur, atq; extendatur subministrabit linea. Incessu hic atq; amictu syluestrem hominem referens, & manibus pinum extractam vnâ cum radicibus, vlnas quinq; in altitudinem parentem, gestans: qui cum tres aut quatuor gradus fecisset, tanta voce vt vel ipsum Stentora (cuius tantus erat vocis sonitus, quantus aliorû quinquaginta) vincere potuisset, exclamabat. Procul hinc procul hinc face site, locum date. Ego, ego sum Gygas terræ filius. Interim dum hæc proferret, magna vi ac impetu quatiebat arborem, adeo vt territa plebs, vtrò locum ingredienti concederet, nec opus esset flagriferis ad summouendam turbam & cohibendas seditiones. Proximi huic erant tympanistæ quatuor & duo tubicines, candido amictu obuoluti, quos sequebantur quinq; Agonistarum administri, amplissimo loco nati, candido holoserico ac attalico, à planta ad verticem vsq; amicti.

Dominus Franciscus Lasso de Castillia, supremus Regis Bohæmiæ &c. Familiæ magister.

Vratislaus Dominus à Pernstain in Dobischaw, aurei velleris eques, & Regi Maximiliano à cubiculis, ac consilijs.

Petrus Comes ab Archo, eiusdem Regis purpuratus.

Bartholdus Baro in Leip, tribunus celerum quem vulgo Marischalcum vocamus.

Adamus à Schmeckhowitz Regis Bohæmiæ &c. cōsiliarius, ac eidem à cubiculis.

Post hos incedebat Serenissimi Bohæ Regis &c. charissimus ac optimæ spei filius, agens annum septimum, Ernestus Austriæ Archidux, holoserico ac attalico candidissimo exornatus, pilum oblongum humeris gestans. Post Ernestum procedebat auro argentoq; refulgens, eiusdem Potentis. Regis &c. generosissimus, ac summæ indolis filius, Austriæ Archidux Rodolphus, octauo ætatis suæ anno, armis nitidissimis, auratis, ac opere corinthio supra modum artificiosè cælatis indutus, quorum galeâ plumę candidę in tergum dependentes, gladios, pugiones, balteos, cæteraq; ornamenta niuei coloris amictus condecorabat. Loricam vestiebat ephestris argentea, summa quadam arte ac industria elaborata.

Hunc

Hunc Illustrissimum Principem Rodolphum comitabantur aliquot purpurati. Hi omnes optimo ordine circum ingrediebantur, in quo semel ac iterum obambulantes, tandem decertandi potestatem ab ipsis iudicibus petiere, (prius tanmen ipso conuentu celeberrimorum virorum summo omnium applausu salutato) qua impetrata, sese ad Austriæ Archiducem Carolum vnum ex quatuor agonothesis contulere, quo cum Illustrissimus Archidux Rodolphus duas lanceas magna animi dexteritate confregit, & quinq; gladiatorum ictus incredibile est quàm feliciter perfecit. Quibus peractis, eodem quo ingressus erat ordine, præcedentibus lutoribus, gygante, ac fratre Ernesto longè charissimo, sequentibusq; purpuratis regiam reperijt.

Septima Classis, niueo

ET COERVLEO AMICTA

SEPTEM HABVIT PVGILES.

ARCHIDVCE Rodolpho palæstram egresso in circum descenderunt tres tympanistæ, vnâ cum tybicine, quorum caligæ ex cœruleo panno confectæ, setabo candido subductæ ornabantur, thoraces ex panno, qui ab Atrebaro belgiæ ciuitate nomen habet constabant, cœruleo setabo vndiq; prominente, his succedebant armigeri illustri loco nati.

Andreas Kielman, Cæsa: Maiestatis &c. hospitiolum primarius designator.

Christophorus Postowitz, Cæsa: Maiestatis &c. satrapa.

Wenzeslaus Schier Cæsa: Maiestatis &c. Argyrophilacius.

Iohannes Liechtenstain minor natu Baro in Herbenstain, Neuburg & Guetenhag.

Iohannes à Peelhaim.

Christophorus Neuhauer Cæsa: Maiestatis &c. satelles &c.

Iohannes fieringer.

Tibialis

Tibialijs lanceis cœrulei coloris candido setabo subductis, thoracibus attalicis candido cœruleoq; setabo distinctis, atq; Galeris quatuor panni partibus, duabus albis & cœruleis alternatim consutis, affixisq; plumis eiusdem coloris, induti procedebant, scipiones etiam supradictis coloribus infectos gestantes. Post hos veniebant præclaro stemmare nati agonistæ.

Franciscus Kewenhuller in Aichelberg, Roma. Cæsa. Maiestatis dapifer.

Theodoricus Baro in Herbenstain Neuberg & Guetenhag.

Adamus à Neydegg, Roma: Cæsa: Maiestatis dapifer.

Wolfgangus Ierger à Tollereto & Kreuspsach, Regis Bohæ: satrapa.

Iohannes Fridericus à Landegkh Regis Bohæ: purpuratus.

Iacobus Raminger, itidem eiusdem Regis aulicus.

Fuere hi verò omnes induti armis resplendentibus, ac galeris varijs plumarum fasciculis ornatis. Cataphractos velabant saga partim cœrulea, partim candida, lanceas crocei ac candidi coloris lacinijs atq; velamine insignes, portabant.

Octava Classis fuit qua.

TVOR AGONISTARVM

QVI VESTIBVS CROCEIS AC
candidis incedebant.

DEINDE in agona descendebant Tympanistæ duo, & fistulator vnus, caligis lanceis, attalico crocei coloris subductis, quarum secturæ passim erant argenteis limbis, ac rosis argenteis acupunctis, hinc inde insertis, exornatæ. Interiores vestes vnà cum capitum tegminibus, plumis croceis ac candidis impositis, ex panno Atrebatico iisdem coloribus infecto, constabant. Hos sequebantur octo nobiles viri armigeri.

Georgius Comes à Nagerol, Ro: Cæsa: Maiestatis dapifer.
Franciscus

Franciscus Rewai, eiusdem Cæsa: Maiestatis &c. satrapa.

Iohannes Rewai, Regis Bohæmiæ &c. aulicus.

Gabriel Strein Dominus in Schwartzzenaw.

Casparus ab Herbenstain Liber Baro. &c.

Sigismundus à Puechaim Baro in Rabs & Krumpach hæreditarius dapifer Austriæ sub Aniso, Itidem & Sacræ Cæsareæ Maiestatis &c. dapifer.

Wolfgangus Putsch & Albertus Putsch ambo Regis Bohæmiæ &c. aulici.

Ex horum femoralibus croceum attalicum propendebat. Thoraces confectos ex eiusdem coloris attalico cooperiebant diphtheræ consutæ ex corio, quod à Beticæ Hispaniæ ciuitate Corduba nomen habet. Ex humeris gestabant fascias croceas rei militaris insignes, capitibus impositi erant galeri crocei, candidis ac flauis plumis insignes, manibusq; baculos candidos præferebant. Hos sequebantur titulis ac imaginibus clari Domini pugiles.

Iohannes ab Heussenstain, Cæ: Maiestatis &c. cubicularius.

Iacobus Khuen, Roma: Cæsa: Maiestatis &c. prægustator.

Rodolphus Khuen Regis Bohæmiæ &c. cubicularius.

Petrus Keglwitsch à Busin, Romanæ Cæsareæ Maiestatis &c. dapifer amicti femoralibus holosericis, ac supra, tunicis attalicis croceo infectis, incisq; quo splendida arma commodius relucere. Segmenta argenteis funiculis obducta erant, ac varijs argenteis rosis passim adornata, Cassides præterea eiusdem coloris plumarum fasciculis insignes erant, zonæ itidem gladiatorum, ac pugionum vaginæ croceo infectæ, laminis argenteis, capuloq; argenteo conspicuæ, Adhæc, habebant ocreis candidis obuinctas suras, omniaq; adeo erant splendide adaptata, ut omnes summa admiratione mouerentur.

PRIMVS

Nona Classis, spadiceo

ALBO ET CROCEO IN.

DVTA HABITV VNVM CON-

tinuit pugilem.

IS proximè Nona Classis iungebatur, quæ tympanistas quatuor ac duos tubicines, eo quo sequitur corporis cultu indutos habuit: caligas ex panno spadiceo confectas gerebant, hæ dissectæ erant: sectiones verò ab utroque latere albo & croceo setabo fimbriatæ, ac transmissæ serico candido ac spadiceo, Thoraces ex Atrebatensi panno spadicei coloris constabant: extremæ verò oræ serico albo & croceo relucebant, zonæ, gladij, pugiones, vaginæ spadiceo colore insignes, capitum tegmina tribus coloribus variata: his plumæ erant affixæ, quæ supradictos tres colores referebant. Sequebantur Generosi ac Strenui Domini armigeri.

Georgius Profskhowski à Profskhaw, militiæ Germanicæ in Grebnickh Magister, Serenissimi Bohæmiæ Regis &c. cubicularius.

Christophorus Sigismundus Romer à Maratsch familiæ Domino: teutonicorum Magister in Melberg. &

Christophorus de Tassis aulicus, primarius cursorum, qui aulica munera subeunt, præfectus.

Corporis eorum cultus talis erat. Inprimis caligas ferebant spadicei coloris, femoralia ex panno argenteo constabant, cui floreseiusdem coloris intertexti visebantur, subducta tamen croceo setabo, limbis argenteis mira arte elaboratis: Tibialia ex serico spadiceo confecta erant, vnà cum thoracibus ex attalico croceo confectis quos funiculi spadicei coloris assuti mirum in modum adornabant.

adornabant. Pileos ex attalico contextu croceos gerebant, insutis loris, fusco & albo setabo micantibus, in fronte tegminum reflexus quidam & inuersio albis ac spadiceis lymbis relucens erat. Ab utraq; verò parte alæ candidæ ex Ardeæ plumis, & id genus compluribus alijs tricoloribus, summa elegantia concinnatis, dependebant, zonæ ac vaginæ ex holoserico albo renitebant. Capulus præterea, & crux ensis pertransuersum inducta, vnà cum cæteris ornamentis gladij scitè inaurata refulgebant.

HOs sequebatur & genere & virtute Nobilis Dom. Ladislaus Poppel Dominus in Leckhowitz, Cæsa: Maiestatis &c. cubicularius, eodem ferè corporis cultu incedens, quo superiores vsos narraui: Cataphractus namq; armis mira arte cælatis induebatur. Hæc splendidum mediæ vestis genus, à zona vsq; ad poplites demissæ, ex holoserico spadiceo tegebat, transmissio crocci albiq; coloris setabo, cingulum ex attalico contextu fusco conspiciebatur, è quo dependebat ensis, vagina holoserica eiusdem coloris reclusa. Capulus, crux, suprâ quàm dici potest admirabili industria inaurata visebatur. Galeam eximius plumarum manipulus, iisdem coloribus distinctus, exornabat: eo tamen modo, vt pro cono in vertice cristæ, manica virginea emergeret, ex holoserico ingeniosissimè loris seu funiculis aureis & argenteis vndiq; infextis, ac medio discissis confuta. E sectionibus verò croceum & album attalicum visu equidem pulcherrimum propendebat. Pugilem prænominatum, armiger sequebatur puer, eodem vestium genere, quo & tympanistæ excultus, qui nonnulla arma ad Dominum pertinentia, præterea & casidem gerebat. Aderant præterea & alij tres viri Nobili genere nati huic Heroi eodem modo induti, quo & tympanistæ.

E ij

DECIMA

Decima Classis, vnius

ERAT PVGILIS CROCEO ET

COERVLEO VESTITV AMICTV

VO verò omnes intelligant, qua ratione hæc classis circum ingressa sit, inprimis earum quæ subsequuntur diligens habenda est ratio.

Cum militari gloria excellens Heros intellexisset summariam sententiam literarum, cerraminis nomine euulgararū, nimirū quod singulis propemodū diebus re ipsa experiamur, ac luce meridiana etiā clarius constet, quamplurimos fideles clientes, pro ingentibus & varijs beneficijs nihil aliud recipere à suis amantibus, nisi malevolentiam, ac summam ingratitudinem, vnā cum obstinato animo. Has sibi reddi in amore vices. Quamobrem, hic & corporis & animi dotibus verè nobilis, è remotis huc veniens regionibus, id ipsum secum paulò altius perpendit, & indignè fert in his Hoplomachix literis, adeo fœmineum genus contemni: Quasi verò mulieres nullæ inuenirentur, quæ fideles & gratas se ergà suos amantes exhibuerint: præsertim cum suæ amanti semper, & constans ergà se durauerit animus. Quod cum ità se habeat, nihilominus intelligit (quod ex literarum promulgatione liquido constat) quatuor palæstritas esse, qui id ferro contrà pugiles asserere conantur. Quapropter suo instinctu, hisq; à me allatis causis adductus, sese in longinquas regiones ad Deam quandam contulit, ipsiq; negotium omne exponens, his conditionibus pactus est: Si me (inquit) ad illum tractum, vbi lanceis, gladijsq; amantium causa decertabitur, absq; villo corporis incommodo tua arte perduxeris, habebis me deuinctissimum semper mancipium: Quandoquidem ferre non possum muliebri sexui tantam ingratitudinis notam inuri, quam longè secus esse hæc mea dextra cum agonotheis pugnando comprobabo, mulieresq; omnes ergà amatores beneuolo ac candido esse animo ostendam. Conditiones oblatas lubenti animo accepit, seq; equitem ad locum

locum iam dictum deducturam pollicetur. Paratis itaq; omnibus ad profectiorem necessarijs, hoc quo sequitur modo iter ingressa, insignem pietate herosa in palæstram deduxit. Præcedebant duo tympanistæ, toridemq; fistulatores, amicti flauis ex attalico panno caligis ac thoracibus, coeruleo serabo dependente exornatis. Thoraces manicis incis, ac coeruleo serabo subductis insignes erant. Galeri consuti ex croceo coeruleoq; attalico, iisdemq; coloribus plumas infectas habebant. Vaginæ ac baltei croceum colorem imitabantur. Hos sequebantur nobilissimi clarissimiq; viri Do. armigeri nimirum.

Erasmus à Puechaim Baro in Rabls & Krumpach hæreditarius Austriæ pincerna citrà Anisum.

Wolfgangus Dominus à Liechtenstain & Nicolsburg in Willerstorf.

Christophorus Knorr Bohæmiæ Regis &c. aulicus.

Didacus Dasseuas Hispanus, Regis Bohæmiæ &c. purpuratus &

Tarquinius supradicti Do. à Liechtenstain Æconomus & præfectus in Nicolsburg.

Hi omnes vestiti erant croceo holoserico, femoralia vnà cum tunicis subducta erant coeruleo attalico, ac incisa, quo cōmodius subductitius ille pannus elucesceret. Torquibus etiam aureis, pileisq; galearum instar, veterum Romanorum more confectis, ac croceo holoserico obductis, incedebant. Manibus verò gestabant arundines eiusdem coloris. His succedebat puer eodem quo armigeri indutus modo, manibus ferens hastam & cassidem.

Vltimo veniebat Dea captiuum adducens equitem, Generosissimū præstantissimūq; Ernestū, Comitem ab Ortenburg, Baronē in Freyenstain & Carlsbach, D. in Heticourt Lile, &c. carceri inclusum, quem hoc quo sequitur modo confectum ipsa Dea candida catena trahebat. Carcer verò domūcula erat duodecim passus longa, alta verò nouem, obuelata lino montē seu potius rupē representans, ramis arboribusq; artificiosè obsita. In hac sedebat Illustris Comes auariū omnis generis auibus refertū penes se habens, atq;

Muscos, qui nihil aliud quàm dulces suauesq; voces quamdiu Comes in carcere detinebatur, edebant. Carcer verò tanto artificio erat confectus, vt animaduertere potuerint nulli, quoniam pacto ab ædibus ipsius Comitum in palestram peruenerit: præcedebant enim nulli qui eum traherent aut protruderent, sed sua spontè procedere videbatur. Dea amicta erat tunica crocei coloris affabre facta, ornataq; vndiq; paruis plumis coerulei croceiq; coloris. In capite gestabat acuminatum tegmen, ex panno aureo contextum. Tegmen hoc veterum Francorum galeros representabat, similitumq; erat ijs quibus depingi solent Sybillæ. In vertice pilei multa arte confectus erat preciosus nodus, ex quo in tergum dependebant lacinie aliquot sericæ auro gemmisq; conspicuæ, manibus literas quasdam portans, quas postquàm in circum nobilem equitem inroduxisset, iudicibus legendas tradidit, eas hic recensere non grauabor.

Sequuntur literæ Isabelæ

LÆ CARTAGINENSIS.

Postquàm amplissimo loco nati Strenui æquiq; Iudices, heroes aliquot non rectè ac pro merito negotium perpendentes, indicta causa ita temerè inceperint in nos honestas, fideles, ac humiles virgines, apertè libellos aliquot famosos, ad imminuendam existimationem virginum, amores erga fideles amantes ostendendo fictos, ac contemnendo fidelem nostrum ergà eodẽ animum, in publicum edidere, & antè Inuictissimi Imperatoris aulam, vbi tanta est honestarum virginũ copia, illos ipsos affixere. Verum nec illum ipsum, præclaris illis scilicet, sat fuit, sed etiam quouis terrarum misere: Qui cum ad nostras manus peruenissent, indignum illud equitibus institutum, non tantum meâ causa quàm cæterarum honestissimarum virginum supramodum dolui, commotaq; sum illos ipsos equites accedere, quorum ego importuni-

importuni-

importunitatem atq; audaciam, hoc meo equite facile contundam. Rebus itaq; omnibus ad profectiorem cōparatis iter ingressa sum, ac tandem fauente summo numine incolumis ad locum, vbi pro honestarum virginum virtute, in vtrinq; partem decertabitur, perueni vnà cum meo vnice charo equite, qui cataphractus in rupe ista, quæ ante nos est, detinetur, cui per omne vitæ tempus ab amante sua omnia humanitatis officia exhibita sunt, & cuius constantissimum amorem in hunc vsq; diem varijs rerum argumentis expertus est. Quapropter semetipsum cum agonotheis istis, nescio quid contra mulierum gregem asserentibus, pro meo honore, cæterarumq; virginum, quæ maxima cum fide ac summo cum amore amantes suos prosecutæ semper fuere, concertaturum pollicetur, nosq; honestissimas virgines defensurum, ostensurumq; dextera sua Agonotheis istis, petulanter ac improbè in foemineum sexum supradicta excogitasse. Vos itaq; o incorruptissimi Iudices (vos enim postquam ex longinquis regionibus huc appulerim, huius negocij Iudices cognoui) mei optimi equitis nomine rogo atq; obtestor, concedatis eum ipsum in hoc carcere inclusum egredi, ac in arenam descendere, quo contra istos equites asserat, fideles ac optimo animo affectas esse omnes virgines erga suos amantes. Adhæc à vobis peto, vt pro vestra æquanimi- tate illi tutum sit, æquo & pari cum alijs iure decertare, pro fide atq; integritate honestissimarum virginum. Quod si (vt non dubito) à vobis impetrauero in magna certè beneficij in me collati parte ponam. In calce scriptum erat ad nutum & obsequia quæq; vobis præstanda. Paratissima Isabella Charthaginensis.

Perfecta

Perfecta supplicatione, Domini Iudices ipsi ad vorum omnia concessere, quare sese ex templo recepit ad specū illumq; scipi-
one argenteo tetigit, quo facto carcere sese vndiq; vltro diduxit,
auesq; quæ ibi detinebantur auolauere, quarum bona pars cir-
cumstantibus præda fuit. Postremo pius ille captiuus eques, li-
berè dissolutis omnibus vinculis in medium cataphractus pro-
siliit, cassidem ingens preciosissimarum plumarum fasciculus ex-
ornabat, hanc præterea in vertice anguis ex coeruleo attalico sum-
ma arte compactus, ac ad viuum expressus, vertigine eleganti,
caput nunc huc, nunc illuc sibilanti persimilis volutans, exor-
nabat, hoc modo instructus insignis ille pietate eques ordinem
decertandi expectaturus, progreditur.

Classis Vndecima & vl.

TIMA, QVÆ ALBIS ET PVR-

RVREIS VESTIBVS INDVTA,
curriculum ingrediebatur.

VLTIMO curriculum ingrediebantur sex tym-
panistæ & duo fistulatores, caligis ac thoracibus
purpureis, ex attalico confectis induti, subductis
ex candido attalico omnibus, pilei ac plumæ eun-
dem in modum bicolores erant. Hos subsequabantur iam iam
nominandi armigeri, nimirum.

Christophorus Teuffel. &c.

Iohannes Funffkircher à Stainneprun in Valchenstain, Ro:
Cæsareæ Maiestati &c. à consilijs.

Christophorus Khuennackh Baro.

Iohannes à Rotthate præfectus Ro. Cæsa: Maiestatis &c.
in arce Scharres.

Wenzeslaus Sonneckh à wangesenitz, & quidam Polonus
nobili genere ortus cognomento Pollatskho.

Hi

Hi omnes terni ac terni æquato ordine curriculum ingrediebantur, caligis ac thoracibus attalicis purpureis, partim serico, partim argenteo subductis. Secturas ab vtraque parte, argenteæ lacinia ambiebant, thoraces, diptheræ scortæ, eleganter dissectæ tegebant, crura ocreis candidissimis incingebantur, sinistro ex pede vnicuique fascia crurulis, argenteis fimbrijs affabre exornata, dependebat, manibus scipiones, iisdem coloribus depictos, gestabant. Hos excipiebant tres pugiles, nempe,

Sigefridus Preiner, Liber Baro in Stubing, Fladnitz & Rabenstein, Cæsareæ Maiestatis &c. prægustator.

Iohannes à welsperg, Cæsareæ Maiestatis &c. dapifer.

Iohannes Kynski, itidem Cæsareæ Maiestatis &c. dapifer.

HI tres cataphracti, decoro quondam ordine ac viriliter, succinctorijs ex purpureo holoserico confectis, ac setabo partim argenteo, partim serico intexto subdictis, exculci circum ingrediebantur. Præterea caligæ ex holoserico cœchilio, eodẽ Serabi genere subductæ erant: secturæ vtrinque lacinijs argenteis circumdabantur: ocreæ ad eandem normam, vt & armigerorum cum fascia cruruli obuinctæ erant. Enses, pugiones, & baltei, summa industria inaurati conspiciebantur: Caput galea premebat, in cuius summitate cor ex purpurei coloris attalico, admirabili ingenio effictum, vice conij eminebat, quod sagitta argentata, & incredibili ignis artificio introrsum composito, transfixum erat. Cum palestritæ iam gladijs decertarent, quidam subornatus erat qui incenderet. Quo facto repente flamma vnà cum

horribili fragore emicuit, tantoque fumo aerem

compleuere, vt alter alteri sui ipsius sibi

aspectum ademerit. Interim ta-

men, nec in illa caligine

cessatum est acriter

vtrinque pugnare.

F

BREVIS

Vtrum